

Obsah

Předmluva	3
1 $\mathbb{R}^n$ jako vektorový prostor	7
1.1 Soubor prvků	7
1.2 Vektorový prostor $\mathbb{R}^n$	9
1.3 Lineární závislost a nezávislost	13
1.4 Vektorové podprostory	20
1.5 Báze a dimenze	29
1.6 Průnik a součet podprostorů	41
1.7 Souřadnice vzhledem k bázi	49
2 Lineární zobrazení a matice	53
2.1 Pojem lineárního zobrazení	53
2.2 Součet a násobek lineárních zobrazení	65
2.3 Matice zobrazení	68
2.4 Hodnota matice	74
2.5 Inverzní matice, regulární matice	75
3 Soustavy lineárních rovnic a matice	79
3.1 Homogenní soustavy	80
3.2 Nehomogenní soustavy	81
3.3 Gaussova eliminace, řádkové úpravy matice	84
3.4 Řešení soustav lineárních rovnic	92
3.5 Výpočet inverzní matice	98
4 Determinanty	101
4.1 Permutace	101
4.2 Definice a základní vlastnosti determinantu	106
4.3 Rozvoj determinantu podle řádku nebo sloupce	115
4.4 Cramerovo pravidlo	120
5 Skalární součin a ortogonalita	123
5.1 Pojem skalárního součinu	123
5.2 Ortogonální báze, Grammův-Schmidtův ortogonalizační proces	126
5.3 Ortonormální matice	131
5.4 Ortogonální doplněk	135

6	Lineární geometrie	141
6.1	Lineály a jejich vzájemná poloha	141
6.2	Vzdálenost lineálů	152
7	Vlastní vektory a vlastní čísla	159
7.1	Pojem vlastního vektoru	159
7.2	Podobnost matic	165
7.3	Symetrické a ortonormální matice	173
8	Kvadratické formy a kvadriky	181
8.1	Kvadratické funkce a kvadriky	181
8.2	Kvadratické formy	202

I když budeme definovat pojem obecného vektorového prostoru, musíme se zde především na práci s prostory $\mathbb{R}^n$, event. $\mathbb{C}^n$. Základní pojmy a tvrzení týkající se vektorových prostorů budeme formulovat pro prostor $\mathbb{R}^n$; upozorníme však již v této kapitole na vztahy mezi $\mathbb{R}^n$ a tvzení, jež bez potíží přenesl na případ obecného vektorového prostoru, včetně toho, že případ prostoru $\mathbb{C}^n$. Jedná se především o soujmy lineární závislosti a nezávislosti vektorů (souboru vektorů), pojem vektorového podprostoru, báze a dimenze vektorového prostoru a podprostoru (zde některá tvrzení bude možné z $\mathbb{R}^n$ přenést už pouze ve tzv. komplexiovaných prostorech).

Nejprve však připomeneme (zavedeme) pojem souboru, který budeme dále potřebovat.

1.1 Soubor prvků

Doporučujeme čtenáři, aby si nejprve zopakoval základní pojmy týkající se množin a zobrazení (viz např. úvod v MI), množiny reálných čísel a množiny komplexních čísel (MI – úvod a kapitoly 1, odstavce 1.5). Pojem souboru připomíná pojem uspořádané množiny, ale liší se, zkrátka řečeno, v tom, že prvky souboru se mohou opakovat (pro pojem uspořádané množiny, tj. množiny, na které je definováno nějaké uspořádání, viz úvod v MI).

Buď A množina, $A \neq \emptyset$. Formálně definujeme soubor prvků množiny A (krátce soubor) jako libovolné zobrazení $S: I \rightarrow A$, kde I je libovolná množina, které říkáme indexová množina (nejčastěji) buď I nějaká množina celých čísel (konečná nebo nekonečná) a jejími prvky říkáme indexy). Je-li I konečná množina, budeme o S mluvit jako o *konečném souboru*. V těchto případech budeme pracovat téměř výhradně s konečnými soubory. Je-li $I = \emptyset$, pak mluvíme o *prázdném souboru*. Pokud však nebude explicitě řečeno něco jiného, budeme vše pod pojmem soubor myslet neprázdný soubor (tj. budeme předpokládat, že indexová množina I je neprázdná). Je-li S soubor prvků množiny A , I příslušná indexová množina a $i \in I$, pak pro hodnotu $S(i)$ používáme značení $S(i) = a_i$ (nebo $S(i) = x_i$, $S(i) = y_i$ apod.). Tento soubor přitom zapisujeme ve tvaru

$$S = (a_i)_{i \in I}$$

(nebo krátce $S = (a_i)$ pokud je zřejmé, o jakou indexovou množinu I se jedná). Hodnotě a_i říkáme *prvky* a i *prvek indexu*, abychom označili $(a_i)_{i \in I}$.